

VELG YRKE SFAG!

BUSKERUD

YRKENE
ARBEIDSLIVET
VIL HA

VINN 3000,-
GAVEKORT PÅ

Se side 4

Yrkesfag – et klokt og strategisk valg

I disse usikre tider kan det virke overveldende for både ungdommen og foresatte, å ta livsdefinerende beslutninger rundt valg av videregående utdanning. Derfor nå, når valget av utdanning er aktuelt, bør både den unge og foresatte vurdere og være nysgjerrig på yrkesfag, som er et klokt og strategisk valg.

Yrkesfaglig utdanning tilbyr ikke bare en direkte vei til en konkret karriere og solid fagkunnskap, men åpner også døren til en fremtid med lønnet arbeid, samtidig som det er en svært etterspurt utdanning.

Årlige undersøkelser fra NHO blant våre medlemsbedrifter avdekker et konstant behov for kompetanse, spesielt innen yrkesfag og realfag. Faktisk rapporterer 6 av 10 bedrifter en mangel på denne typen kompetanse, særlig innen yrkesfaglig videregående utdanning og fagskoler. Et fagbrev er ikke bare en sluttstasjon; det kan utvikles videre gjennom mesterbrev, fagskoleutdanning eller til høyere utdanning. Med en yrkesfaglig bakgrunn er man derfor godt rustet til å imøtekomme arbeidsmarkedets behov, uten at man lukker noen muligheter for fremtiden. NHOs veikart for fremtidens næringsliv, "Neste Trekk", identifiserer kritiske satsingsområder der

bedrifter kan adressere samfunnsutfordringer og være nøkkelaktører i jobbskaping. Dette inkluderer utvikling av en grønnere økonomi, økt digitalisering, utvikling av arbeidsplasser i tjenesteytende næringer og utvidet internasjonal handel. Vår region er allerede hjem til et mangfoldig og robust næringsliv, fra verdensklasse industriklynger til blomstrende service- og handelssektorer, og et reiseliv i rask vekst. Overalt ser vi et skrikende behov for fagarbeidere.

For mange unge som står overfor viktige utdanningsvalg, gir yrkesfag en unik mulighet til å gjøre en forskjell – velger du yrkesfag, møter du fremtiden med et håndverk, et yrke og likevel muligheter til å ta andre utdanninger senere.

Godt utdanningsvalg!

Vegard Einan
Regiondirektør
NHO Viken Oslo

– Med en yrkesfaglig bakgrunn er man derfor godt rustet til å imøtekomme arbeidsmarkedets behov.

INNHOOLD

4		13	Forventninger til og lærlingers rettigheter	26	REISELIV, RESTAURANT OG MATFAG
	KONKURRANSE Vinn gavekort fra POWER på 3000,-!	14	TEKNOLOGI- OG INDUSTRIFAG	27	SNEKKERFAG
6	BILFAG	18	Hvilke muligheter gir yrkesfag?	28	ANLEGG- OG BERGFAG
8	ANLEGGSGARTNERFAG	20	FRISØRFAG	29	LOGISTIKK- OG TRANSPORTFAG
12	Praksis i utlandet?	22	Etterspørsel etter fagfolk	32	RØRFAG
		24	ELEKTROFAG	34	Yrkesfag – et hav av muligheter!

SOA Senter for opplæring i anleggsgartnerfaget

Tåler du skitt under neglene?

Liker du å tenke kreativt, vurdere farger og former i landskapet? Har du lyst til å påvirke verden rundt deg? Være ute i frisk luft hele dagen? Da tror vi anleggsgartnerfaget er noe for deg!

Utdanner du deg til anleggsgartner er du sikret en trygg og givende arbeidsplass hvor som helst i landet. Det er opp til deg om du vil inn i en privat bedrift eller offentlig parkvesen, om du vil drifte et idrettsanlegg eller bygge nye grøntanlegg, lekeplasser eller golfbaner.

Velkommen skal du være!

Opplæringskontoret SOA har medlemsbedrifter i privat- og offentlig sektor. Vi eies av medlemsbedriftene våre og er et bindeledd mellom skole, lærling/lærekandidat og bedrift. Vår oppgave er å hjelpe til med den praktiske tilretteleggingen for bedrifter i forhold til opplæring av lærlinger.

Kontakt oss:

www.soasenter.no
Tlf: 32 83 10 10
E-post: lise-lotte@soasenter.no

NOE FOR DEG? SE FILM HER:

VELG YRKESFAG! KONKURRANSE

Finn ut hvor mange «Fagbrev» vi har
gjemt i magasinet Velg Yrkesfag:

VINN
GAVEKORT FRA
POWER
VERDI
3000,-

Registrer ditt svar her:

Vinneren trekkes 1. mars 2024.

10 gode grunner til å velge yrkesfag!

- Du skaper noe og ser konkrete resultater av det du gjør.
- Du kommer deg raskt ut i jobb.
- Du får lønn under utdanning.
- Du blir god til å løse problemer og jobbe selvstendig.
- Du får ferdigheter slik at du kan utføre arbeid med høy faglig kvalitet.

- Du står sterkt om du ønsker å starte egen bedrift.
- Du blir attraktiv for norske bedrifter.
- Du kan få ansvar for å håndtere avanserte maskiner.
- Du har over 170 yrker å velge blant.
- Du får mange muligheter til å utdanne deg videre.

Kilde: www.worldskills.no

BILFAG

Få bransjer har gått gjennom så store endringer de siste årene som bilbransjen. En stadig økende andel elbiler på veiene og økt fokus på klima og miljø byr på utfordringer, men samtidig mange muligheter for ungdom som ønsker å bygge karriere i en bransje i rask utvikling.

Bilbransjen bruker store ressurser på rekruttering

Nicolai Oskasin tok fagprøva på lett kjøretøy i høst. Læretiden på to år har 20-åringen gjennomført hos Mobile AS i Drammen. For Nicolai var valget enkelt. Interessen for bil og motor har han hatt siden barndommen.

– Jeg har så lenge jeg kan huske vært bilinteressert. Med en far som jobber som ettermarkedsjef i Nissan Norge så er det kanskje ikke så rart. Jeg er heller ikke så glad i teoretiske fag så da jeg skulle velge etter ungdomsskolen var det yrkesfag som føltes som det rette for meg. På VG1 og TIP fikk vi teste ut mange forskjellige fag og retninger. Tenker det er viktig å prøve flere ting før en velger retning. Med bakgrunn i dette ble jeg enda sikrere på at jeg tok rett valg. Har aldri angret og hatt en veldig fin læretid her hos Mobile, smiler Nicolai før han kjøpt legger til:

– At vi som lærlinger også får lønn i læretiden er også et stort pluss!

Mange muligheter

Bilbransjen kan være et takknemlig sted å bygge en karriere. Med et stort mangfold av bilforretninger, verksteder og andre som har bil og motor som yrke er det mange retninger å velge i. Nicolai ser på seg selv som heldig som har fått muligheten.

– Det er veldig bra miljø der vi som lærlinger føler at vi blir sett og tatt godt vare på. Behovet for kompetanse i en bransje som utvikler seg veldig raskt gjør oss som skal jobbe med dette i mange år fremover veldig ettertraktet. I høst fikk jeg tilbud om å starte opplæring på bilmerket «Jeep» som vi startet å selge hos oss på Mobile rundt september. Dette ser

VIKTIG FOR FREMTIDEN: – Behovet for kompetanse i en bransje som utvikler seg veldig raskt gjør oss som skal jobbe med dette i mange år fremover veldig ettertraktet.

jeg på som en tillitserklæring og at vi som unge lærlinger også gir et viktig bidrag til bedriften, forteller 20-åringen fra Drammen.

Vanskelig å vite hva fremtiden bringer

Som for de fleste unge voksne er det vanskelig å si noe helt sikkert om hvor en er om en fem-ti år frem i tid. Men noe er Nicolai helt sikker på.

– Det kommer alltid til å eksistere biler og kjøretøy og for egen del ser jeg for meg å fort-

sette her på Mobile i Drammen. Å utvikle meg og lære nye ting synes jeg er moro. Så lenge jeg kan jobbe med bil og motor er jeg fornøyd, så får vi se etter hvert hva som dukker opp av nye utfordringer.

– Det viktigste er at en har en trygg og god arbeidsplass og jobber med noe en liker og trives med, så derfor tenker jeg ikke så mye på fremtiden akkurat nå, avslutter Nicolai Oskasin hos Mobile AS i Drammen.

VIL DU Å VITE MER?

BOB - Bilbransjens Opplæringskontor i Buskerud En utdanning innen bilfag vil gi deg en allsidig og ettertraktet utdanning. Som lærling får du jobbe praktisk når du er under utdanning. Tlf: 32 23 60 90 / E-post: post@bilmek.no / www.bilmek.no

ANLEGGSGARTNERFAG

Ser helheten og verdien av kreativitet

Anleggsgartner er et fag som ligger litt utenom det mange forbinder med tradisjonelle yrkesfag. Allikevel er det stadig flere som ser verdien av et flott uteområde der en bor eller jobber. En anleggsgartner er ofte løsningen for å sikre et best mulig sluttresultat.

Da Marie Vambeseth (28) og Jørgen Andreas Hansen (27) er begge lærlinger i anleggsgartnerfaget hos Bjørn- T. Bjerkenes AS i Drammen. Jørgen og Ida har prøvd ut flere ting før de valgte å satse på anleggsgartnerfaget.

– Jeg har gått vanlig studiespesialisering og prøvd ut flere ting før jeg gjennom karriereveiledning fikk høre om faget. Jeg tok kontakt med Bjørn som er daglig leder i Bjørn- T. Bjerkenes AS og gjennom ham fikk jeg tilbud om læreplass etter å ha testet ut faget en periode, forteller Jørgen. Ida Marie har også brukt noe tid på å bestemme seg.

– Jeg har bakgrunn fra butikk og servicebransjen, men etter noen år ville jeg prøve noe nytt. Siden jeg kjenner Bjørn fra før fikk jeg først enkle oppgaver som plenklipp for å se om dette var noe for meg. Fant kjapt ut at dette var noe jeg ville lære mer om og etter hvert drive med på heltid og ble tilbudt læreplass, smiler Ida Marie.

Oppsiktsvekkende resultat

Da vi besøker lærlingene er begge på jobb i Lier. Stedet er et nytt borettslag som er i ferd med å få den siste finishen på uteområdet. En kald dag i november, men alt kan tilpasses årstidene. Begge har noen tanker om hva som viktigst i deres fag.

– Som anleggsgartnere ser vi hele området og hvilke muligheter som finnes. Det meste en ser rundt her har vi vært med på å ferdigstille. Trapper, belegningsstein, planting av hekk, trær og busker i skråning. Vil påstå at allsidigheten som vi kan tilby er forskjellen på et bra resultat og et flott resultat til slutt. Det er viktig at vi som anleggsgartnere derfor blir involvert så tidlig som mulig, helst allerede i planleggingsfasen. Flere involverte parter som gjør sin greie uten å ta hensyn til helheten kan gjøre prosjektet mer komplisert. Men heldigvis ser vi at stadig flere tenker på helheten og ønsker å bruke kompetan-

LIER: Ida Marie Vambeseth og Jørgen Andreas Hansen jobber ved et nytt borettslag som er i ferd med å få den siste finishen på uteområdet.

sen vi har i anleggsgartnerfaget, konkluderer Ida Marie og Jørgen.

Overrasker stadig

Det er naturlig å spørre hva en liker best med jobben. Jørgen tenker seg om litt før han svarer.

– Jeg liker veldig godt å jobbe ute og får brukt kroppen. Samtidig føler jeg at arbeidet gir mening og får også brukt mine kreative sider. Når vi er i gang med prosjekter og lærer nye ting øker det mestringsfølelsen og selvtiliten. Det er fascinerende å se hvordan ting utvikler seg. Fra en starter med grunnarbeidet der det er vanskelig å forestille seg hvordan det vil bli til slutt og så se det ferdige resultatet er utrolig moro. Ida Marie følger kjapt opp Jørgens svar til slutt:

– Så må en ikke glemme alle positive tilbakemeldinger fra kundene når de får se hvordan ting har blitt. At vi fra nesten ingenting har skap noe vakert og varig. Da er et gøy å se folks reaksjon!

ØNSKER DU Å VITE MER?

SOA - senter for opplæring i anleggsgartnerfaget Vi jobber med opplæring av lærlinger i offentlig og privat virksomhet, i tillegg til å kvalitetssikre opplæringen ute i lærebedriftene. Tlf: 32 83 10 10 / E-post: lise-lotte@soasenter.no / www.soasenter.no

GOD OPPLÆRING: Lærlingene Ida Marie Vambeseth (28) og Jørgen Andreas Hansen (27) sammen med daglig leder Bjørn-Thomas Bjerknes (t.v.).

**Liker du å tenke kreativt, vurdere farger og former i landskapet?
Har du lyst til å påvirke verden rundt deg?
Være ute i frisk luft hele dagen?
Da tror vi anleggsgartnerfaget er noe for deg!**

Opplæringskontoret SOA har medlemsbedrifter i privat og offentlig sektor. Vi eies av medlemsbedriftene våre og er et bindeledd mellom skole, lærling/lærekandidat og bedrift.

Vår oppgave er å hjelpe til med den praktiske tilretteleggingen for bedrifter i forhold til opplæring av lærlinger.

LES MER OM OSS HER:

Velkommen til **SOA** Senter for Opplæring i Anleggsgartnerfaget

Vil du ha praksis i utlandet?

Som lærling kan du gjennomføre deler av læretiden i utlandet. Erasmus+ er et program i regi av EU som gir deg muligheten til å bo og jobbe i et annet land.

Velger du å ta deler av læretiden i et annet land vil du lære språk, nye arbeidsmetoder og få verdifull internasjonal erfaring samtidig som du jobber mot fullføringen av fag- eller svennebrev.

Når du jobber i utlandet i regi av Erasmus+, vil du motta tilskudd til reise og bortgifter som skal dekke alle utgifter utenom lommepenger.

Om oppholdet varer lenger enn tre måneder har du også mulighet til å søke stipend fra Lånekassen.

Praksisoppholdet varer mellom to uker og tolv måneder. Opplæringskontoret ditt hjelper deg med hvordan du skal gå frem, og hvilke muligheter som finnes for deg.

Les mer om Erasmus+ på:
www.utdanningiverden.no/studieprogram/erasmus

I en lærlingperiode vil du få verdifull praktisk erfaring fra erfarne fagarbeidere i bedriften du jobber for, samtidig som du får opplæring med utgangspunkt i opplæringsplanen for faget. Som lærling har du de samme rettighetene som de andre ansatte i bedriften, men det stilles også krav og forventninger til deg som lærling.

Noen av forventningene til deg som lærling

- Vær presis! Du må møte opp på arbeidsplassen til rett tid.
- Vis interesse for arbeidet og opplæringen.
- Du skal bruke påbudt verneutstyr og følge verneinstruks.
- Du skal ringe og si ifra hvis du blir syk og ikke kan møte opp på jobb.
- Du skal ringe og si ifra hvis du blir forsinket til jobb.
- Vær høflig, og vis respekt for kollegaene dine!
- Legg fra deg mobiltelefonen med mindre du skal bruke den til jobb.
- Spør hvis du lurer på noe, eller trenger hjelp.

Rettigheter du har som lærling

- Du har rett til en skriftlig lærekontrakt og arbeidskontrakt.
- Du har rett til lønn. I tillegg har du rett til å søke støtte hos Lånekassen.
- Du skal få oppfølging og konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet du gjør.
- Opplæringen i lærebedriften skal ha utgangspunkt i opplæringsplanen for faget, og dine egne forutsetninger.
- Du skal behandles på lik linje som de andre ansatte. Du skal ikke diskrimineres eller behandles dårlig fordi du er lærling, for eksempel at noen snakker nedsettende om deg fordi du kan mindre enn de andre.
- Lærlinger har rett på ferie på lik linje med andre ansatte.

Hva er et opplæringskontor?

Et opplæringskontor er et samarbeid mellom mange ulike bedrifter om inntak og opplæring av lærlinger i mange ulike fag. Det er ofte et opplæringskontor innen de ulike utdanningsprogrammene eller fagområdene i hvert fylke. Det er opplæringskontoret sitt oppdrag å skaffe læreplasser til elever som ønsker det, og rekruttere lærlinger til sine medlemsbedrifter. Opplæringskontoret hjelper elever med å finne egnet læreplass, og rekrutterer lærlinger til sine medlemsbedrifter. Når du skal bli lærling er det opplæringskontoret som skriver lærekontrakt, følger opp lærlingen, påser at læreplan følges, samt melder lærlingen opp til fagprøve.

TEKNOLOGI- OG INDUSTRIFAG

Etter et drøyt år som lærling i faget anleggsmaskinmekaniker hos Drammen Liftutleie AS har Amalie Rygg Hennem kun positive tilbakemeldinger å gi om jobben, bedriften og miljøet hun er en del av. Men på et tidspunkt var Amalie nær ved å droppe ut av skolen før hun fikk læreplassen. Nå er Amalie glad for valget hun tok.

Alltid behov for mer kompetanse

Drammen Liftutleie AS driver stort og har rundt 3000 utleieenheter. Alt fra mindre maskiner til store hjullastere og kraner beregnet på store anleggsprosjekter. Alle skal jo starte et sted, forteller Amalie.

– Jeg hadde mange ideer om hva jeg skulle gjøre etter ungdomsskolen. Tenkte mye på å utdanne meg innen frisørfaget, men var veldig usikker. Så usikker at jeg på et tidspunkt nesten ga opp før jeg tenkte at kanskje «mekking» kunne være noe for meg. Jeg var borti både lette og tunge kjøretøy før jeg fikk tilbud om utplassering her hos Drammen Liftutleie AS. Da følte jeg at det var full klaff fra første stund. Bransjen er mannsdominert, men jeg trives som eneste jente på verkstedet og tenker at dette er positivt for hele arbeidsmiljøet, forklarer Amalie.

Hektiske dager

Mesteparten av tiden jobber jenta fra Solbergelva med service på maskinene som leies ut.

– Det viktigste er at alt er i god stand. Hvis noe skjer har vi folk som kan rykke ut på kort varsel. Jeg jobber mest inne og tar service og vedlikehold på maskinene. Har lært mye om hydraulikk pluss masse annet. Vi bruker PC-verktøy til feilsøking og bytter deler ved behov. Det høres ut som tungt og vanskelig arbeid, men vi har moderne verktøy og hjelpemidler så en trenger ikke være stor og sterk. Det gjelder å være nøyte og gjøre jobben grundig. Jeg har fått gode tilbakemeldinger av faglig leder på jobben jeg gjør og det er veldig moro og motiverende, mener Amalie.

Tanker om fremtiden

Amalie har flere interesser enn å skru på maskiner. Også å kjøre store maskiner synes hun er gøy. Som en del av jobben har Amalie tatt flere sertifikater som hun bruker i jobben.

– Noe av det jeg tar med meg er at så lenge en har en interesse i bunn så kan det aller meste læres. Det er ingen som forventer at en er fullt utlært på kort tid eller at en kan mye når en begynner i læretiden. Det viktigste er å være nysgjerrig og motivert så kommer ferdighetene etter hvert. Jeg vurderer også om det er smart å ta et ekstra fagbrev som truck- og liftmekaniker. Det er i samme gate som det jeg driver med nå, men gir enda mer faglig kompetanse som også kan brukes her hos Drammen Liftutleie AS. Det blir i hvert fall heiet frem her når det er kompetanse som bedriften har bruk for, avslutter Amalie Rygg Hennem.

TRAVLE DAGER: Amalie jobber på verkstedet på Drammen Liftutleie.

FAGBREV NUMMER TO: – Jeg har lekt med tanken på å ta fagbrev nummer to som truck og liftmekaniker. Det er i samme gate som det jeg driver med nå, men gir enda mer faglig kompetanse.

– Det viktigste er å være nysgjerrig og motivert så kommer ferdighetene etter hvert.

TEKNOLOGI- OG INDUSTRIFAG

Det er ikke alltid en vet akkurat hva en vil eller har lyst til å gjøre når en blir voksen. Emma var lei skole, men klar for nye utfordringer. Som lærling i automatiseringsfaget ved Mills Drammen har jenta fra Solbergelva tatt utfordringene på strak arm.

Ante ikke hva jeg gikk til

En automatiker er en elektrofararbeider. Automasjon, er en prosess hvor maskinen i størst mulig grad styrer seg selv med liten eller ingen hjelp fra mennesker. Det kan for eksempel være dører som åpnes og lukkes automatisk, eller sette i drift og funksjonsteste for eksempel automatiserte prosesser som roboter, maskiner og anlegg. Alt dette visste Emma lite om før hun begynte i lære.

– Jeg hadde en tanke om hva det handlet om, men det var i grunn litt tilfeldig at jeg valgte automatiseringsfaget, men har aldri angret på det. En av de viktigste årsakene for valget er at faget trenger stadig flere fagarbeidere og behovet blir bare større siden mer av industrien blir digitalisert og automatisert. Tenkte at dette var smart, ikke minst med tanke på fremtiden, smiler Emma.

Passer for de aller fleste

Emma inngår i et team som sørger for at alt flyter og fungerer i produksjonen. Det er en mengde ulike arbeidsoppgaver som man skal mestre. Men dette liker Emma godt. Hun forteller selv om en typisk arbeidsdag.

– Vi står klar til å hjelpe til ved ethvert problem som kan dukke opp. Det kan være behov for sveis eller det kan være noe innen elektro. Jeg liker godt varierte oppgaver og tenker at jeg er en løsningsorientert person. En må være lære- og arbeidsvillig og samtidig sosial og trives i samarbeid med andre. Har du noen slike egenskaper så vil du synes faget vårt er kjempespennende. Jeg kunne så godt som ingenting da jeg begynte i lære, men hvis en legger ned litt innsats så passer dette for de aller fleste.

Tjener penger med en gang

På spørsmål om å trekke frem det aller beste med valget hun har tatt, må 19-åringen tenke seg litt om før hun svarer.

– Jeg tenker at livet ville sett veldig annerledes ut hvis jeg hadde valgt noe annet. Her har jeg struktur og gode kolleger som hjelper meg. Samtidig tjener jeg penger som lærling og det

JOB FOR FREMTIDEN: Behovet for fagarbeidere blir bare større ettersom stadig mer av industri blir mer digitalisert og automatisert.

er jo superpositivt for det gir ekstra frihet og motivasjon. En føler at en blir satt pris og tatt vare på. Akkurat nå tenker jeg ikke så mye lenger enn å gjøre ferdig læretiden

og fortsette å jobbe her ved Mills Drammen. Kanskje bygger jeg på med mer utdanning? Jeg vet ikke. Vi får bare se hva fremtiden bringer, avslutter Emma.

ØNSKER DU Å VITE MER?

Ipraxis – Der skole møter yrkesliv Vi formidler lærlinger innen programområdene TEKNOLOGI- OG INDUSTRIFAG, ELEKTRO og SALG, SERVICE- OG REISELIV. Tlf: 908 87 122 / E-post: post@ipraxis.no / www.ipraxis.no

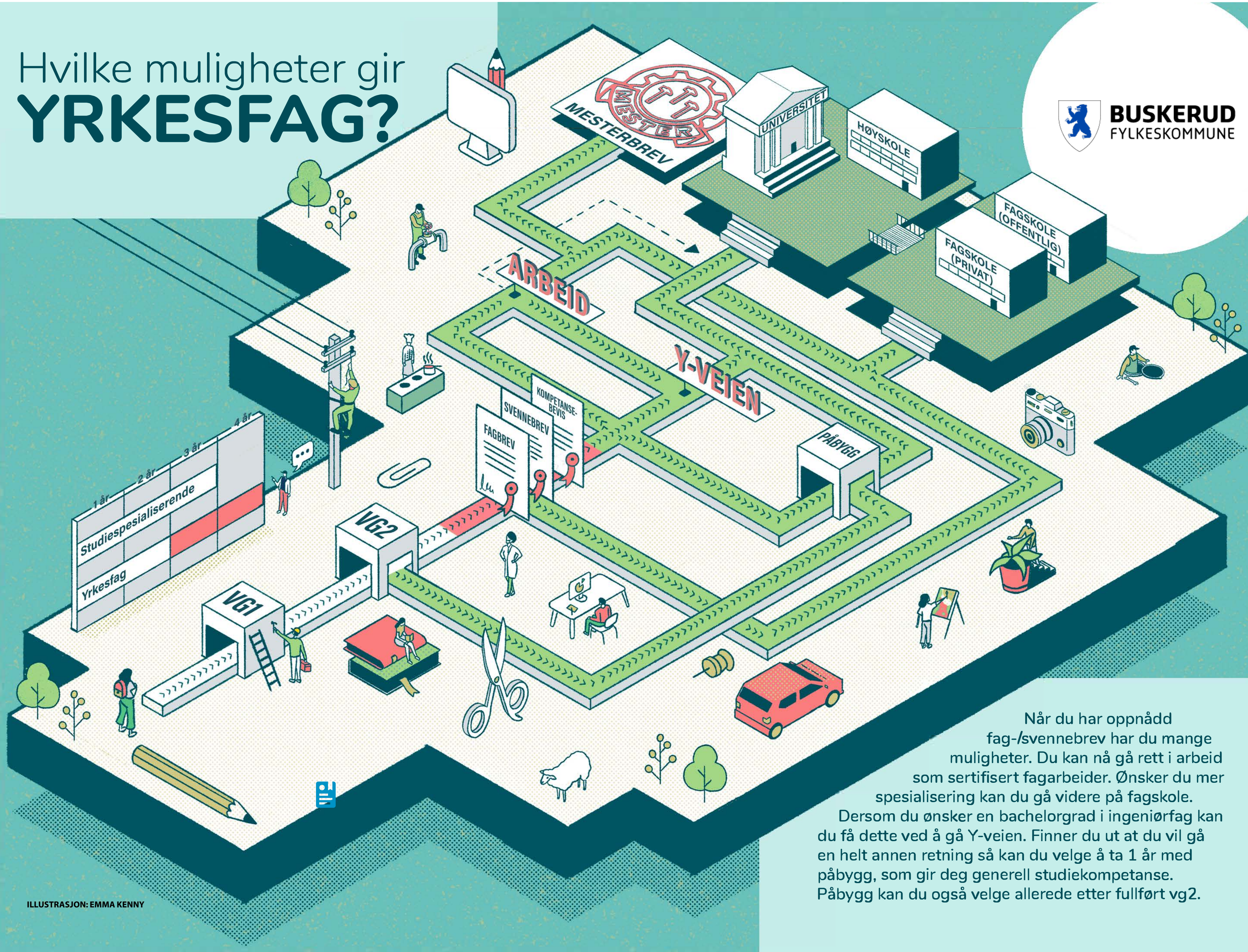

Hvilke muligheter gir YRKESFAG?

BUSKERUD
FYLKESKOMMUNE

Når du har oppnådd fag-/svennebrev har du mange muligheter. Du kan nå gå rett i arbeid som sertifisert fagarbeider. Ønsker du mer spesialisering kan du gå videre på fagskole. Dersom du ønsker en bachelorgrad i ingeniørfag kan du få dette ved å gå Y-veien. Finner du ut at du vil gå en helt annen retning så kan du velge å ta 1 år med påbygg, som gir deg generell studiekompetanse. Påbygg kan du også velge allerede etter fullført vg2.

Illustrasjonsfoto

FRISØRIFAG

Hedda Marthinsen har «alltid» visst at det er frisør hun ville bli. Hun startet som ryddehjelp hos Vox Frisørsalong i Mjøndalen som 15-åring og har aldri sett seg tilbake. Som lærling med et halvt år igjen av læretiden har 19-åringen tenkt å utnytte tiden godt.

Ønsker å lære mer i Danmark

Interessen for hår og sminke har Hedda hatt lenge. Så da tilbudet om å jobbe som ryddehjelp etter skoletid kom var hun ikke vond å be.

– Jeg elsket å jobbe i salongen og var tidlig klar på at det var frisør jeg ville bli. Fikk etter hvert litt mer ansvar og har bistått med vask og annet ved behov. Anser meg heldig som kan jobbe og utdanne meg innen noe jeg brenner for uansett. Alle de som jobber her er mer som en familie enn bare kollegaer. Så må skryte av det gode arbeidsmiljøet, får vi forklart.

Fornøyde kunder gjør dagen komplett

Å stelle med hud og hår er en veldig intim affære. Kompetanse kommer først, men også det sosiale spiller stor rolle. Hedda forteller.

– Alle kundene er forskjellige. Noen liker å prate, men ikke alle. Det er viktig å være blid og imøtekommende, og likevel respektere kundenes behov. Det er minst like viktig å lytte til kundene enn bare å småprate for å få tiden til å gå. Hovedsaken er at kunden er fornøyd og velger da som regel å komme tilbake ved en senere anledning. Når jeg får ros av kundene gir det et ekstra «boost» og slike ting gjør dagen min komplett!

Ser til våre naboland

Det tar tid og mye trening å tilegne seg ferdighetene som kreves for å mestre frisøryrket. Men også trender og motebildet spiller inn. Hedda har selv tatt initiativ for å delta på Erasmus+ programmet og skal reise til Danmark for å studere der en periode på nyåret.

– Jeg følger med på ulike trender og generell utvikling, og det virker på mange måter som om våre skandinaviske naboland Danmark og Sverige ligger et stykke foran oss på noen felt. Ser en del på videoer på sosiale medier som Instagram og finner mye inspirasjon og ideer der. Derfor ser jeg frem til å komme ut for å lære og ikke minst bli kjent med nye mennesker og annerledes kultur. Akkurat dette med å reise til et annet land for å lære og ta dette videre tas imot med åpne armer og heies frem her i salongen. Tenker dette er vinn-vinn for alle, mener Hedda.

VOX FRISØR: Hedda Marthinsen har et halvt år igjen av læretiden. Det tar tid og mye trening å tilegne seg ferdighetene som kreves for å mestre frisøryrket.

Ønsker å lære opp andre

Med svennebrevet i boks tror Hedda det er gode muligheter for å fortsette hos Vox Frisør i Mjøndalen. Og kjærligheten og interessen for faget vil hun gi til andre.

– Har tenkt litt fremover og fått mer lyst til å jobbe med faget på en litt annen måte om noen år. Bare en tanke jeg leker litt med foreløpig, men tenker at det kan være moro

og interessant å jobbe med nye lærlinger på vei opp og frem. Altså en type instruktør eller veileder, gjerne i samarbeid med Opplæringskontoret for Frisørfag. Men foreløpig ser jeg frem til tur til Danmark og etter hvert bli ferdig i lære og få svennebrevet, avslutter Hedda med et smil.

ØNSKER DU Å VITE MER?

Frisørenes Opplæringskontor i Buskerud Kontoret gir faglig støtte og er ansvarlig for koordinering, samt å sikre kvaliteten på medlemsbedriftenes opplæringsarbeid frem mot avleggelse av svenneproven. Tlf: 909 16 004 / E-post: siv@frisopp.no / www.frisopp.no

Etterspørsel etter fagfolk

Norge opplever en økende etterspørsel etter fagfolk, og behovet blir stadig mer påtrengende.

Fylkeskommunene arbeider intensivt for å skaffe nok lærlinger og læreplasser, og dette ville ikke vært mulig uten samarbeidet med opplæringskontorene. Buskerud fylkeskommune er stolt av sitt tette partnerskap med de ulike opplæringskontorene.

– Vårt gode forhold til opplæringskontorene er avgjørende. De besitter ekspertise innen fagområdene og har en unik tilknytning til lærlingene. Opplæringskontorene fungerer som vårt springbrett til yrkesfaglig opplæring og sikrer at elevene oppnår alle kompetansemålene. Jeg er imponert over den glimrende jobben de gjør, sier Knut Erik Hovde, som er seniorrådgiver i Viken fylkeskommune.

Planlegger og utvider tilbudet

Fylkeskommunen har et ansvar for å planlegge og utvide opplæringstilbudet, med hensyn til både nasjonale og lokale mål og behov. Fylkeskommunen må også garantere en trygg og høykvalitets opplæring for lærlingene, selv mens de er i bedrifter.

– Fylkeskommunen er forpliktet til å ivareta ungdommens rettigheter og gjøre en innsats for at alle når sine mål. Dette innebærer tilrettelegging for prosjekter som K-tek-prosjektet, der unge som søker ekstra utfordringer får muligheten til å arbeide med viktige og omfattende oppgaver. På den andre siden inkluderer våre prosjekter også unge som kanskje er lei av vanlig skolegang og trenger mer praktisk undervisning. Vi arbeider også for å sikre at lærlingene har optimale opplæringsforhold, forklarer Cathrine Stensrud, som innehar en spesifikk stilling.

Kan få katastrofale følger

Mangelen på fagfolk kan få katastrofale følger i et lite land som Norge, og næringslivet har uttrykt stor bekymring for den utilstrekkelige utdanningen av fagfolk. Hovde er tydelig på at vi trenger flere fagarbeidere.

– Det er et økende behov for fagfolk innen ulike sektorer. Vi vet at vi trenger flere helsefagarbeidere, men også elektrikere, rørleggere, snekkere og mange andre yrker. Næringslivet estimerer at det vil mangle hele 90 000 fagarbeidere innen 2035, og dette er en alvorlig problemstilling som må tas på største alvor. Dette betyr at de fleste lærlinger går ut i et arbeidsmarked hvor etterspørselen etter deres kompetanse er høy. Fagbrevet deres blir en inngangsbillett til en vellykket karriere.

Klasseromsundervisning er ikke ideell for alle. Noen lærer bedre gjennom praktisk undervisning og erfaring.

– Vi har flere tilpasningsmuligheter for de som foretrekker praktisk læring. For eksempel har vi elever som tilbringer ett år på skolen og resten av tiden i en bedrift. Et annet prosjekt vi har er K-Tek, et samarbeid med Kongsberggruppen, der elevene blir utfordret med krevende oppgaver. Yrkesfaglig utdanning kan tilpasses etter elevenes ambisjoner og ferdigheter, forteller Hovde.

Stensrud og Hovde er enige om én ting: Vi trenger lærlinger og lærebedrifter for å møte den stadig økende etterspørselen etter fagfolk i Norge. Gjennom tilpasningsdyktige opplæringsløsninger og tett samarbeid mellom ulike aktører, kan Norge sikre at unge talenter får muligheten til å utvikle seg som fagfolk, og at landets arbeidsstyrke er rustet for fremtidens utfordringer.

– Yrkesfaglig utdanning kan tilpasses etter elevenes ambisjoner og ferdigheter.

STORT BEHOV: Knut Erik Hovde og Cathrine Stensrud i Viken fylkeskommune er enige i at vi trenger lærlinger og lærebedrifter for å møte den stadig økende etterspørselen etter fagfolk i Norge.

ELEKTROFAG

Ikke angret et sekund

Mia Andersen er godt i gang med andre året som elektrikerlærling. Som mange andre unge voksne visste ikke Mia hva hun ønsket å satse på etter ungdomskolen.

Noen tilfeldigheter spilte inn og i dag er hun sikker på at valget om å utdanne seg til elektriker var det rette for henne. Jenta fra Hallingby trives på jobben. Gode kolleger og en hektisk, men variert og utfordrende arbeidsdag setter Mia pris på.

– Jeg liker jobben stadig bedre ettersom jeg lærer nye ting og utvikler egne ferdigheter. Jeg er akkurat ferdig med et hjemmebesøk der vi satt opp og koblet til noen utelamper. I morgen kan det være noe helt annet som skal gjøres. Variasjonen i oppgaver, både når det gjelder vanskelighetsgrad og størrelsen på oppgavene, gjør arbeidet moro. Og når det er gøy er det motiverende i seg selv, forteller Mia.

Tok tid

Mia forteller om en litt vanskelig periode før hun landet på elfag.

– Da jeg gikk på ungdomsskolen var det på en måte bestemt at jeg skulle gå videre og utdanne meg til sykepleier eller jobbe med noe innen helsevesenet. Min mor er helsefagarbeider så da tenkte jeg at det sikkert var greit å velge en slik retning. Var i grunn ikke så interessert i en slik karrierevei, men jeg var ung og umoden og torde egentlig ikke si hva jeg mente. Drømte en periode om å utdanne meg til maskinfører og kjøre gravemaskin og tunge anleggsmaskiner, men dette ble det ikke noe av. Så det gikk noe tid før jeg var heldig og fikk begynne på utdanningen innen elektrikerfaget. Det har jeg ikke angret på et sekund. Poenget er at det ofte er vanskelig å vite hva en vil utdanne seg til når en er tenåring. Heldigvis har det bare vært positive tilbakemeldinger fra alle rundt meg omkring valgene jeg har tatt, forteller 24-åringen.

Tanker om fremtiden

Mias erfaringer rundt valg av utdanning har gitt noen viktige erfaringer å ta med seg videre.

– Jeg har det bra og trives og derfor har jeg ikke lagt noen langsiktige planer. Først skal jeg ta fagbrevet og jobbe som elektriker. Bransjen trenger stadig flere folk og det er kult å være på en plass med flere kvinner som driver med det samme. Men skal jeg se en fem-ti år frem i tid er det ikke

MIA ANDERSEN: – Bransjen trenger stadig flere folk og det er kult å være på en plass med flere kvinner som driver med det samme.

godd å vite. Har tenkt litt på videre utdanning. Det finnes så mange muligheter i dag for dem som har lyst på nye utfordringer.

Men vi får ta ting i riktig rekkefølge og bli god i jobben så får vi se etter hvert, smiler Mia Andersen til slutt.

«Det som er helt sikkert er at vi fremover vil bli enda mer avhengig av strøm. Strømsparing og fokus på sol- og vindkraft og teknologisk utvikling som vi bare har sett starten på gjør at å satse på en karriere i elbransjen er et meget klokt valg». Sitatet kommer fra saksbehandler og elektriker Linda Sevejordet hos Brødrene Helgesen AS på Hønefoss.

Garantert jobb etter læretiden

Linda startet i lære som 17-åring etter to år på VGS. De siste tre årene har 30-åringen fra Numedal jobbet hos Br. Helgesen AS på Hønefoss. I dag arbeider Linda med ulike prosjekter og forteller om en variert og spennende hverdag.

– Da jeg gikk på ungdomsskolen bestemte jeg meg tidlig for at jeg ønsket å satse på et håndverksfag. Jeg vurderte ulike retninger og tenkte først på å jobbe innen byggfag, men landet på elektrikerfaget og tenkte det var mindre fysisk utfordrende. Det har jeg aldri angret på. Min erfaring er at vårt yrke er utrolig variert og litt flåsete sagt er ingen dager like. En vet aldri hva en kommer borti. Fra å være hjemme hos noen for å ordne i et sikringskap til store prosjekter det en kler tak med solcellepanel er bare noe av det vi opplever i bransjen, smiler Linda.

Spennende fremtid

Som saksbehandler sitter Linda mer på kontoret enn tidligere. Hun har også en større forståelse for helheten i virksomheten og er spent på hva fremtiden vil bringe for bransjen. Og at behovet for ny arbeidskraft bare vil øke i årene foran oss. Linda utdyper dette med egne ord.

– Ser vi trenden de siste årene har folk blitt mye mer bevisst på strømsparing og hvilke grep en selv kan gjøre. Fokus på klima og miljø spiller også inn og har blitt en del av folks bevissthet i mye større grad enn bare for noen år siden. For oss i el-bransjen er dette en positiv utvikling, for selv om mye forandrer seg så vil det alltid være behov for elektrisitet og folk som har dette som fag. Derfor tenker jeg at det er smart å være litt i forkant og se verden i et fem til ti års perspektiv når en skal velge hva en skal satse på etter at en er ferdig på ungdomsskolen.

Gøy med enda flere jenter

Da Linda startet sin læretid var det få jenter som valgte å satse på elektrikerfaget. Dette har heldigvis endret seg og er også viktig for bransjen, mener Linda.

– Tror det er viktig at enda flere jenter ser muligheten som elektrikerfaget tilbyr. Det har vært

TIDLIG VALG: – Da jeg gikk på ungdomskolen bestemte jeg meg tidlig for at jeg ønsket å satse på et håndverksfag, sier Linda Sevejordet.

en positiv trend i flere år og her hos oss i Br. Helgesen er vi fire kvinnelige elektrikere. Det blir litt «ketchup» effekt at når flere jenter velger vår bransje så blir dette mer interessant for enda flere. Jevnere kjønnsfordeling har god innvirkning på arbeidsmiljøet. Samtidig tenker nok de yngre litt annerledes enn det jeg gjorde da jeg begynte i denne bransjen. For meg den gangen var det vik-

tigst å få jobb. Dagens unge er nok mer opp-tatt av penger og egne goder enn jeg var. Så her har du et klassisk «kindereggs»: Relativt kort utdanning, garantert jobb i en spennende bransje med store muligheter for en lang karriere og god lønn, både under selve utdanningen og når en har fått fagbrevet. Det er tre svært gode grunner til å velge elfag, mener jeg.

ØNSKER DU Å VITE MER?

Elfob - El-fagenes Opplæringskontor Buskerud | dag har ELFØB ca. 150 medlemsbedrifter og administrerer over 400 lærekontrakter. Det er ELFØB som tegner lærekontrakten og står ansvarlig for oppfyllelse av denne. Tlf: 32 89 44 72 / E-post: post@elfob.no / www.elfob.no

REISELIV, RESTAURANT OG MATFAG

Drar gjerne til utlandet

Kokkelærling Sarah Elise Gjermundrød er klar på at kokkeyrket er krevende. Men 19-åringen fra Åsgårdstrand har lenge vært interessert i matlaging og som kokk skal en beherske en rekke ferdigheter og ha mye kunnskap, og dette trigger 19-åringen litt ekstra.

Et opphold i utlandet i løpet av læretiden har gitt Sarah enda mer motivasjon og en drøm om å jobbe i utlandet. Sarah tar læretiden på Engø Gård på idylliske Tjøme utenfor Tønsberg. Engø Gård er kjent ikke bare for kulinariske nytelser, men også som et populært område for bryllup og andre typer selskaper. I restauranten jobber det mennesker fra mange land og et internasjonalt miljø gir gode impulser og mye inspirasjon, forteller Sarah.

– Jeg er glad for at jeg fikk lærlingplass her på Engø og jeg trives i dette hektiske miljøet. Lærer mye og får impulser fra folk som kommer fra andre land og kulturer. Akkurat mat er en stor del av kulturen, og kanskje i enda større grad enn vi er vant med her i landet. Folk reiser mer og lengre bort enn noen gang tidligere og mange liker å prøve de lokale rettene typisk for områdene de besøker. Dette er veldig positivt for vår bransje, synes jeg.

Fikk jobbe i utlandet

I vinter var Engø Gård gjennom en fase med renovering. Samtidig var det lavere aktivitet grunnet virusituasjonen. Da fikk Sarah plass i Erasmus programmet for ungdom som ønsker å reise utlands for å ta opplæring eller utdanning. Sarah reiste til Alghero på Sardinia og forteller med entusiasme om oppholdet på den italienske Middelhavsøya.

– Vi var flere som reiste til Sardinia, men jeg var den eneste som var kokkelærling. Vi ble tatt veldig godt imot og jeg fikk jobbe på en liten restaurant. Det var veldig interessant å se hvordan denne restauranten ble drevet, og siden Sardinia er en øy i Middelhavet er sjømat noe som står svært sentralt i deres mattradisjoner. Fisk og skaldyr kombinert med frukt og grønnsaker typisk for området kombinert med det vi forbinder med det italienske kjøkken. Siden dette var en mindre restaurant var det levering av råvarer fra lokale fiskere og bønder i området på daglig basis.

Lærte masse

Det var også spennende å se hvordan man lager pasta fra bunn av. Uten å gå i detaljer så har man et eget type mel og selve basisen er mel og egg. Jeg

REISELYSTEN: Sarah Elise lærte masse av å jobbe i et annet land og dette ga absolutt mersmak. – Jeg vil veldig gjerne reise ut i fremtiden også for å lære mer om kokkefaget.

kan bare si at jeg lærte masse om det å jobbe i et annet land og dette ga absolutt mersmak og lyst til å reise ut for å lære mer om kokkefaget kom for alvor etter turen til Sardinia.

Jobben er hektisk, men det er mye å hente ved å søke impulser og inspirasjon fra hele verden, avslutter den blide 19-åringen fra Åsgårdstrand.

SNEKKERFAG

Petter Teksle skal etter planen avlegge svenneprøven i tømmerfaget neste sommer. 19-åringen fra Kongsberg mener enda flere bør satse på en karriere som tømmer og at behovet for denne kompetansen vil bli stadig med verdifull i årene som kommer.

PETTER TEKSLE: – Vi får brukt kroppen og jobber både ute og inne. Samtidig er vi «problemløser» og skaper noe varig og verdifullt for folk.

Liker best variasjonen

Petter har gått normalløpet med to år på Kongsberg VGS før han startet læretiden for drøye halvannet år siden. Det var liksom aldri noen tvil om hva han skulle gjøre etter skolen.

– Jeg er litt arvelig belastet med en far som også er tømmer uten at jeg har følt på noe press for å gå i hans fotspor. Men jeg kjente mer til yrket enn mange andre og har nok hatt en liten fordel av det og da jeg skulle velge var det et enkelt valg, forteller Petter.

Arbeidsdagen er strukturert, men også variert. Det er noe Petter trekker frem.

– Vi får brukt kroppen og jobber både ute og inne. Samtidig er vi «problemløser» og skaper noe varig og verdifullt for folk. Er borti mye forskjellig og ingen dager er helt like. Det med variasjon er viktig for meg og gjør det moro å være på jobb. Så har jeg gode kollegaer her hos Mesterbygg Numedal AS og vi lærlinger blir tatt godt vare på, konstaterer Petter.

På spørsmål om hvorfor flere bør velge å tømmerfaget, svarer Petter.

– Variert har jeg nevnt. Men mange tror også at en må være veldig praktisk anlagt

for å gjøre en god jobb som tømmer. Ja, det er en fordel om en har litt anlegg for å bruke hendene, men det er ikke det viktigste. Det aller meste kan læres om en er motivert og interessert. Jeg tenker at hvis du har lyst på en utfordring og liker å jobbe ute og inne så kan tømmerfaget være det rette. Tenker det bare er å hoppe i det og mange vil nok bli positivt overrasket, avslutter Petter Teksle med et smil.

ØNSKER DU Å VITE MER?

OKRM Vestfold Vi er opplæringskontoret for reiseliv, restaurant og matfag i Vestfold og Buskerud. Medlemsmassen består av om lag 90 hoteller, restauranter, kjøtt- og næringsmiddelindustri, bakerier og konditorier. Tlf: 33 37 21 70 / E-post: post@okrm.no / www.okrm.no

ØNSKER DU Å VITE MER?

OB VIKEN - Opplæringskontoret for Bygghåndverksfagene Ønsker du å bli lærling? Som lærling i OB Viken vil du få jevnlig oppfølging både hos oss og lærebedriften din. Tlf: 32 89 44 26 / E-post: post@obviken.no / www.obviken.no

ANLEGG- OG BERGFAG

Lars Stokvik har nettopp begynt i ny jobb for Opplæringskontoret for anlegg og bergfag (OKAB) i Vestfold, Telemark og Buskerud. 26-åringen er i tillegg fagrådgiver for Maskin-entreprenørforbundet region sørøst og har tidligere jobbet som anleggsleder for en større entreprenør i Vestfold.

Anleggsbransjen mot spennende tider

Lars var i grunn skolelei før han begynte yrkesfag på Re VGS, men interessen og motivasjonen for en videre karriere kom, og økte gjennom studie- og læretiden.

For Lars har det vært litt tilfeldig at det ble anlegg. Men han kjente litt til bransjen før han begynte på videregående.

– Jeg har ingen i familien eller andre som påvirket meg i denne retningen. Men jeg er praktisk anlagt og fikk sommerjobb på anlegg som 15-åring. Da ble jeg litt mer kjent med faget og lysten på videre utvikling og utdanning kom mens jeg gikk læretiden. Etter fagbrevet valgte jeg å gå videre på Teknisk Fagskole på Kongsberg og etter to år her ble jeg Anleggsingeniør. Dette er en relativt kort og ettertraktet utdanning som gir mange muligheter på jobbmarkedet, smiler Lars.

Like å jobbe ute året rundt

De som jobber på anlegg er stort sett utendørs året rundt. Dette er noe Lars trekker frem og som han selv liker godt.

– Mye av jobben er ute og det er stort spenn og mange arbeidsoppgaver som er inkludert i faget. Vi er med helt fra grunnarbeidet før selve prosjektet starter og hele veien frem til alt er ferdig. Det er stort behov for folk i bransjen i dag og det vil være enda større i fremtiden. Vi snakker ikke bare om rene byggeprosjekter, men også vedlikehold av infrastruktur slik som veier, broer og annet som gjør at samfunnet kan fungere og at vi kan utvikle landet videre. En skal heller ikke glemme vann- og avløp der det vil være store utfordringer frem-over når dette skal moderniseres og vedlikeholdes, forteller Lars.

Mange muligheter

Å heie frem yrkesfag synes Lars er helt naturlig. Det er der en bør begynne, blir vi fortalt:

– Skal jeg trekke frem noen fordeler for yrkesfag generelt så er det lønn under utdanning som jeg tenker er viktig for mange. Det er også flere muligheter til å utdanne seg videre eller typer av spesialisering. Det kan komme senere og for noen tar det tid for et ønske om videre utdanning modnes og noen ønsker heller ikke dette. Poenget er å fremheve at mulighetene finnes for dem som ønsker det. Yrkesfag vil også utvikle seg i takt med samfunnet ellers. Ny og bedre teknologi vil sette nye krav til kompetanse, men det vil på samme tid gjøre jobbene enda mer variert og morsomme. I min bransje har vi i større grad tatt i bruk GPS maskin-styring. Dette som et eksempel på hva som blir mer vanlig i fremtiden.

VIDEREUTDANNING: Etter fagbrevet valgte Lars Stokvik å gå videre på Teknisk Fagskole på Kongsberg. – Etter to år her ble jeg Anleggsingeniør. Dette er en relativt kort og ettertraktet utdanning som gir mange muligheter på jobbmarkedet.

Aldri helt utlært

Lars sitter på en måte på begge sider av bordet. Han har selv vært gjennom et 2+2 løp (2 år teori VGS og 2 års læretid) og jobber i dag i stor grad med å promotere anlegg- og bergfag mot ungdom. Men hva tenker Lars er viktig hvis en vurderer å gå i hans fotspor? – Jeg tenker at god arbeidsmoral må ligge

i bunn. Trives med å jobbe utendørs hele året har jeg også nevnt. Alle de forskjellige oppgavene som faget tilbyr. Og så tenker jeg at det er viktig å lytte og lære. Ingen forventer at en skal kunne alt med en gang. Slik som faget utvikler seg er det heller slik at en aldri blir helt utlært. En skal bare gjøre så godt en kan så kommer resten av seg selv, avslutter Lars Stokvik.

LOGISTIKK- OG TRANSPORTFAG

For rastløs til å sitte på et kontor

VEGAR HOLSTAD: – Som voksen lærling føler jeg meg privilegert som har fått teste ut flere veier før jeg landet på det jeg virkelig ønsker å drive med.

Vegar Holstad fra Krokstadelva var godt i gang med studier på Universitetet i Sørøst-Norge, Campus Bø i Telemark, da han tok en beslutning om å finne på noe helt annet.

Så lenge han kan huske har 28-åringen vært interessert i bil og maskiner og valgte å satse på en karriere innen logistikk- og transport. – Det føles helt rett for meg, forteller Vegar.

Tok et valg

Vegar er etter planen ferdig med læretiden neste sommer. Arbeidsplassen er hos K. Bull AS avdeling Drammen. Selskapet er et velrenomert firma som spesialiserte seg på kran- og transportoppdrag på store deler av Østlandet. 28-åringen forteller selv om hvorfor han tok dette valget.

– Jeg tok toppidrettsfag på Drammen VGS siden jeg drev aktivt med håndball og hadde ambisjoner. Dessverre fikk jeg problemer med ryggen som gjorde det nødvendig å trappe ned. Men jeg gjennomførte studiespesialisering og begynte på studier i Bø. Trivdes godt der, men kom etter noen runder med meg selv til at jeg er for rastløs til å ha en kontorjobb. Kanskje om noen år, men ikke i nær fremtid. Har siden jeg var guttunge hatt in-

teresse for bil og maskiner og derfor tenkte jeg en karriere innen logistikk- og transport ville passe bra. Jeg tok «lappen» som yrkes-sjåfør på Notodden VGS og fikk lærlingsplass her hos K. Bull, forklarer Vegard.

Variert og moro

I jobben kjører Vegar for det meste tung bil med lastebilkrane. Men det er stor variasjon i ulike oppdrag og det liker 28-åringen godt.

– I jobben er vi mye på byggeplasser og assisterer med løft eller transporterer materialer eller annet det er bruk for. Men det er også rene transportoppdrag og uttrykning for å levere nødaggeregater ved behov. En kan trygt si at det er varierende. Det mange nok ikke tenker på er at en karriere innen logistikk- og transport kan være mye mer enn å kjøre lastebil. Transportbransjen er alt fra mindre budbiler og busser, eller kanskje en synes det virker spennende å kjøre langtransport i Europa? Opplev nye steder en aldri ville besøkt hvis en ikke hadde en slik jobb. Og det trenger

jo ikke være det en driver med i mange år før en ønsker å etablere seg mer permanent. Det er masse muligheter hvis en har lyst og interesse, smiler Vegar.

Et godt råd

I fjor kjøpte Vegar og samboeren hus. Det er nok å henge fingrene i, også på fritiden. Det er særlig en ting Vegar trekker frem som positivt for egen del.

– Som voksen lærling føler jeg meg privilegert som har fått testet ut flere veier før jeg landet på det jeg virkelig ønsker å drive med. Det er viktig for meg å understreke at jeg alltid har fått støtte for egne valg og har tatt med meg erfaringer som jeg har nytt av i jobben. Som etablert er det viktig for meg å ha ordnede arbeidsforhold- og tider. Men skal jeg komme med et råd til noen som er usikker så er det kanskje viktigste å gjøre det en selv har lyst til og interesse for. Det er tross alt du selv som skal velge og da skal en lytte godt til magesfølelsen. Særlig når det dreier seg om et lengre perspektiv!

ØNSKER DU Å VITE MER?

Opplæringskontoret for anleggs- og bergfagene – Sør-Øst Opplæringskontoret hjelper over 450 lærlinger og har ca. 200 lærebedrifter i regionen. Vårt mål er å rekruttere lærlinger og bedrifter, samt kvalitetssikre lærlingen sin utdanning / www.okab.no

LOGISTIKK- OG TRANSPORTFAG

Skolen gir alt en behøver

Herleik Sem fra Hokksund har bokstavelig talt vokst opp i transportbransjen. Sem Transport AS drives av Herleiks far og selskapet har spesialisert seg på tømmertransport i store deler av Buskerud og områdene rundt.

Selv er Herleik godt i gang med læretiden og vil være ferdig sensommeren neste år. Det var liksom aldri noen tvil om hvilken vei 19-åringen skulle velge da han begynte på videregående. Selv forteller Herleik om en viss skepsis.

– Jeg har vært med faren min på jobb nesten før jeg kunne snakke så klart det har kommet naturlig. Har så lenge jeg kan huske synes dette er en kul jobb. Ble på en måte bare kastet ut i dette, men det har gått veldig greit. Litt skeptisk i starten, men det er dette jeg vil drive med så jeg har aldri angret på valget.

Det er det som er planen

Det ligger i kortene at Herleik en dag skal overta etter sin far som leder i transportselskapet. Da gjelder det å være best mulig rustet og ikke minst skaffe mye erfaring gjennom jobb.

– Det er planen selv om det ligger langt frem i tid. Akkurat nå har jeg nok med å kjøre tømmer og vi er inne i en hektisk periode og er derfor mye på veien. Jeg henter tømmeret på hogstfeltene og leverer til industri der mye blir produsert til papir og annet innen treforedling, smiler Herleik.

Roser skole og opplæringskontor

Herleik har gått et normalt videregående løp med VG1 og VG2 før læretiden begynte sommeren 2022. 19-åringen fra Hokksund blir ivrig på spørsmål om erfaringer så langt i utdanningen.

– Alt blir lagt til rette av skolen og dyktige fagfolk som er oppriktig interessert i at vi som elever og lærlinger skal få en så god utdanning som mulig. Landslinja på Hønefoss var veldig bra og her tok jeg sertifikatet på tung bil. Skolen gir alt en behøver i motsetning til en ren trafikkskole der en kanskje bare lærer å kjøre selve bilen. Så det er en helhetlig plan som skal tilføre bransjen bred kompetanse som det er stor etterspørsel etter. Så ja- jeg er veldig glad for valget jeg tok, avslutter Herleik Sem.

TØMMER: – Denne dagen ble det hentet tømmer på et hogstfelt som skal videre til foredling.

Terje Tandberg Transport ble startet i 1977 på Geithus i Buskerud. Selskapet er i dag ledende på blant annet tungtransport og frakt av farlig gods og har en bilpark som kan håndtere det meste av frakt i inn- og utland.

Få betalt for unike opplevelser

For et par år siden overtok Audun Tandberg som tredje generasjon ansvaret for driften. Audun har vokst opp i familiebedriften og har klare meninger om hvorfor unge bør vurdere Logistikk og Transport som yrkesvei.

Audun blir lett engasjert når han forteller om egne erfaringer og hva han tenker om det å jobbe som yrkessjåfør.

– Transport og Logistikk er et spennende yrke med mange muligheter. En får betalt for å reise rundt og opplever samtidig flotte naturopplevelser. Jeg har sett solnedgang i vakre dalfører på Vestlandet og opplevd snøstormer og tøft vintervær og mye fin natur fra førersetet i bilen. Tiden flyr fort på jobb og en opplever masse. Ingen dager er like, smiler Audun.

Gode og kreative løsninger

Det vil alltid være et behov for transport. Både nasjonalt og internasjonalt. Audun forteller om en bransje i utvikling.

– I vår bransje vil det i overskuelig fremtid være

AUDUN TANDBERG: – Transport og Logistikk er et spennende yrke med mange muligheter.

behov for folk. Med økt varehandel vil landet stoppe opp uten at det jobber folk i bransjen. Og helst at vi kan rekruttere enda flere unge til å bidra. I logistikkbransjen kan en

være med på å finne og utvikle nye og bedre løsninger for transport i alle ledd. Det kan bety utenlandsturer for å besøke kunder og terminaler for å se på muligheter og lage transportavtaler. Ofte sys lastebiltransport sammen med båt og togløsninger så her er det mulighet til å utfordre kreativiteten. Alt for å finne de beste løsningene for kunden.

Garanti for lærlingplass

På spørsmål om egenskaper en bør ha for å skape seg en karriere innen transport- og logistikk tenker Audun seg om en liten stund.

– Tenker at en bør ha litt eventyrlyst og god arbeidsmoral. En bør være opptatt av å holde bil og utstyr i orden og ikke være redd for å jobbe selvstendig. Serviceinnstilt og positiv mot kunder og kollegaer. Og selvsagt glad i å kjøre bil. Har en interesse og lyst er bransjen et godt og trygt sted å arbeide. I transportbransjen gis det garanti for lærlingplass uansett hvilke ambisjoner eller ønsker en måtte ha, avslutter Audun Tandberg.

ØNSKER DU Å VITE MER?

OLT Viken, Vestfold og Telemark SA Vi er opplæringskontoret for Logistikk og Transport. Vårt hovedformål er å lette logistikk- og transportbransjens mulighet til å ta inn lærlinger. Tlf: 33 09 94 60 / E-post: post@transportfag.no / www.transportfag.no

RØRFAG

Etter å ha testet ut frisøryrket, fant Sunniva (26) ut at det var rørlegger hun hadde mest lyst til å bli. Hun søkte på stilling som lærling hos VEAS rør, og har ikke angret et sekund.

Fra hår til rør

Jeg gikk design og håndverk på videregående, men visste egentlig at jeg hadde lyst til å jobbe som rørlegger. For et drøyt år siden fant jeg motet til å satse, og det er jeg veldig glad for.

Sunniva har et smittende godt humør, og bærer verneutstyr med stolthet. Det er lett å se at hun er i sitt rette element på byggeplassen.

– Det er gøy å komme på jobb. Kollegaene mine er en hyggelig gjeng, og jeg har en variert arbeidshverdag. Jeg har alltid trives best når jeg får bruke kroppen, og her får jeg både løfte, sette sammen rør og bruke hodet samtidig. Det gjør arbeidshverdagen god.

Mange ulike fagarbeidere

Hun løfter frem det sosiale som en viktig del av hvorfor hun trives. Det er mange ulike fagarbeidere på byggeplassen, både fra hennes eget fagområde, men også elektrikere og snekkere.

– Alle sier «hei» og møter blikket ditt. Det er viktigere enn man tror. Vi tar en felles kaffe klokka ni hver dag. Det er et av høydepunktene. Da får vi tatt en prat, tullet med hverandre, men også diskutert fremgang. Det er viktig for meg at det er enkelt å spørre om hjelp, og det gode sosiale miljøet sørger for nettopp det. Alle som er på byggeplassen er behjelpelige.

En rørlegger skal kunne mye, og det er mange varierte arbeidsoppgaver.

– Jeg skal kunne alt fra å installere vann- og avløpsledninger, til servicearbeid og rådgivning. I tillegg skal jeg jobbe på en miljøvennlig og bærekraftig måte. Vi jobber både mot privatmarkedet og i næringslivet. Heldigvis har jeg god tid på å lære alt jeg skal kunne når jeg er ferdig.

Ingeborg-prisen

VEAS rør er nominert til Ingeborg-prisen, hvor målet er å hedre og løfte frem dem som bidrar til at flere kvinner finner veien inn i rørbransjen. Sunniva skryter av arbeidsgiveren sin for deres innsats.

En av de tingene jeg er ekstra stolt av med VEAS rør er at de jobber aktivt for å være en likestilt bedrift. De er opptatt av å ta inn både jenter og gutter, og det er fokus på et godt og trygt arbeidsmiljø. Jeg har aldri følt på det at jeg er

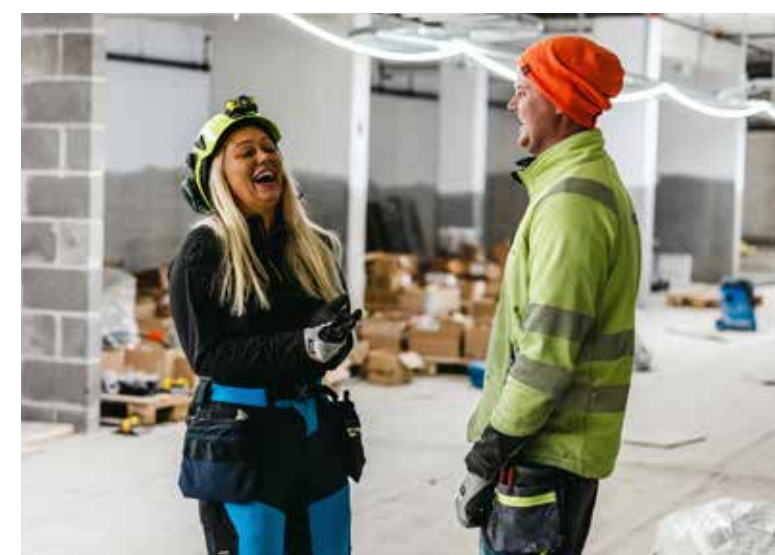

GOD OPPLÆRING: – Det er viktig for meg at det er enkelt å spørre om hjelp, sier Sunniva.

jente. Bedriften behandler alle likt, og det oppleves som en selvfølge. Det hender jeg får spørsmål om jeg merker noe til at jeg jobber i en mannsdominert bransje, men for å være ærlig tenker jeg aldri over det. Alle lærlinger blir behandlet likt, får god opplæring og blir tatt seriøst.

Sunniva har en klar oppfordring til alle som vurderer yrkesfag.

– Gjør det! Det er en praktisk måte å lære på, og jeg vet at mange trives bedre med det enn å sitte på skolebenken. Vi har det veldig gøy på jobb, og jeg håper på å se enda flere jenter på byggeplassen.

ØNSKER DU Å VITE MER?

OB VIKEN - Opplæringskontoret for Bygghåndverksfagene Ønsker du å bli lærling? Som lærling i OB Viken vil du få jevnlig oppfølging både hos oss og lærebedriften din. Tlf: 32 89 44 26 / E-post: post@obviken.no / www.obviken.no

Yrkesfag – et hav av muligheter! 📄

Det er de yrkesfaglige utdanningene som gjør unge tidlig kjent med arbeidslivet. Starter man på yrkesfag som 16-åring vil man typisk gå 2 år på videregående skole, og deretter 2 år i lære - som vil si at du er ute i arbeidslivet og lærer faget og hvordan det er å jobbe allerede som 18-åring.

Velger man å ta studiespesialisering er det veldig vanlig å ta 3 års videregående opplæring, for deretter å studere en 3-årig bachelor på høyskole eller universitet for å rette seg inn mot et yrke. Det betyr at man kanskje ikke er ute i arbeidslivet før man er 22 år. Å komme seg tidlig ut i jobb betyr at man blir tidligere voksen og ansvarlig. På jobben må man levere resultater på en helt annen måte, og det stilles andre tidsfrister og forventninger. Dersom man senere velger å utdanne seg videre, vil man ofte gjøre det bra fordi man har flere knagger å henge stoffet på.

Gode muligheter for jobb

Statistisk sentralbyrå har anslått at vi kommer til å mangle titusenvis av fagarbeidere i 2035 hvis dagens utvikling fortsetter.

NAV rapporterer også at fagbrev er en etterspurt kvalifikasjon for mange yrker i ulike næringer og i kommunene i tiden framover. Flere steder vil det være en av de sikreste veiene til jobb i fremtiden. Med andre ord vil du ha gode muligheter til jobb om du velger yrkesfag. I tillegg vet vi at det å få praktisk jobberfaring i læretiden også vil være viktig på CV-en. De som jobber med rekruttering understreker ofte hvor viktig det er å få tidlig arbeidserfaring, for å være attraktiv på arbeidsmarkedet.

Lønn under utdanning

Som lærling får du lønn i læretiden fordi du også deltar i verdiskapende arbeid. Lønnen utgjør en prosentandel av fagarbeiderlønn i yrket du utdanner deg i. Lønnen er stigende jo lengre ut i læretiden du kommer.

Nærmere 200 yrker å velge blant

I videregående opplæring er det mange yrkesfag å velge i. Antagelig flere enn de som tilbys ved din nærmeste skole. Med andre ord byr yrkesfag på store valgmuligheter og det er utdanningsretninger for nær sagt enhver interesse.

For de fleste fag består utdanningen av to års opplæring i videregående skole og to års opplæring i en godkjent lærebedrift. Men det er også fag som har en annen modell, noen fag har for eksempel hele utdanningsløpet i skolen, for eksempel tannhelsesekretær og apotektekniker. Du kan velge blant over 200 yrkesfag som er fordelt på ti yrkesfaglige utdanningsprogram:

- Bygg- og anleggsteknikk
- Håndverk, design og produktutvikling
- Elektro og datateknologi
- Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign
- Helse- og oppvekstfag
- Informasjonsteknologi og medieproduksjon
- Naturbruk
- Restaurant- og matfag
- Salg, service og reiseliv
- Teknologi- og industrifag

Lier er en attraktiv og utviklingsorientert skole som kjennetegnes av høy trivsel og god oppfølging. Vi har satt lærelysten i sentrum for opplæringen og vil at du skal kjenne skaperglede og engasjement i skolehverdagen. Lier vgs er sertifisert som Dysleksivennlig skole. Det betyr at vi ivaretar og tilrettelegger for alle elever. Lier er en helsefremmende skole som samarbeider tett med arbeids- og næringsliv, og målet er at du hver dag skal oppleve mestring, tilhørighet og å bli hørt.

Elektro og datateknologi

Er du interessert i ny teknologi og liker tekniske utfordringer? Liker du å jobbe praktisk? Tenker du logisk, er kreativ, nøyaktig, sikker og systematisk?

Sjekk ut →

Salg, service og reiseliv

Drømmer du om å starte egen bedrift? Ser du for deg et yrke innen servicebransjen? Vil du lære hvordan bedrifter skaper overskudd?

Sjekk ut →

Frisør, blomster, interiør- og eksponeringsdesign

Liker du å designe, jobbe praktisk og utvikle ideene dine til ferdig produkt?

Sjekk ut →

Helse- og oppvekstfag

Et arbeidsliv med stort behov for deg i framtiden. Vi tilbyr flere utdanningsmuligheter innen helse.

Sjekk ut →

Jeg mestrer!
Jeg blir hørt!
Helsefremmende skole!

bfk.no/liervgs